

Onze lofprijs

Raymond R. Hausoul

Betekenis van het begrip

Het Hebreeuwse werkwoord *hálal* kunnen we vertalen met 'loven', 'prijzen' of 'toejuichen' en werd eveneens gebruikt in het Ugaritisch (*hl*), Akkadisch (*alálu*), Arabisch (*halla*) en andere talen.¹

Lof schenken aan iets is niet moeilijk te begrijpen. We loven onze kinderen als ze ons vreugde geven, we loven onze werkgevers als ze op een wijze manier rentmeesterschap uitoefenen. Zelfs huisdieren worden door ons geprezen als ze voldoen aan hetgeen we verwachten of ons verrassen met nieuwe kunsten. Deze lof vinden we eveneens terug in de Bijbel. Zo wordt er van de vlijtige vrouw in Sp31 gezegd: 'Moge zij de vruchten plukken van haar werk, mogen haar daden worden geprezen in de poorten' (vs31) en waarschuwt de Spreukendichter: 'Laat een ander je prijzen, doe het niet zelf, laat het over aan een vreemde, zie er zelf van af' (27:2).

Degene die de ander prijst, schenkt eer voor datgene dat die ander heeft gedaan. Je erkent de prijs die de ander daarvoor toekomt. Het zijn de zegeningen die aan bod komen en waarvan de eer wordt gegeven aan hem die het toekomt. 'Het volk dat Ik mij gevormd heb, zal Mijn lof verkondigen' (Js43:21). Zo prijst het volk in Ps113 Jahweh voor zijn grootheid en genade, Ps135 prijst Jahweh voor zijn goedheid door Israël te verkiezen, Ps145-146 prijzen Hem voor zijn verbondstrouw en zijn koninklijk bestuur over de aarde (vgl. Ps93; 97; 99; Lv19:24; Js62:9; Jl2:26), Ps104 en 148 prijzen Jahweh voor zijn scheppingswerk en Ps136 combineert dat met zijn verlossingswerk. Uiteraard wordt Jahweh ook vaak toegejuicht door individuen die door God uit een moeilijke situatie verlost werden.

Lofprijzen aan Jahweh

In het Oude Testament is de lofprijs voornamelijk aan God gericht: 'Wie onder de goden is uw gelijke, Jahweh? Wie is uw gelijke, zo ontzagwekkend en heilig, wie dwingt zo veel eerbied af met prijzenswaardige daden, wie anders verricht zulke wonderen?' (Ex15:11; vgl. 1Kr16:25; Ps96:4). Over de hele aarde dient God geprezen te worden (Ps48:10; 113:3; Jr33:9; Sf3:19v.). De hemel (Ps48:1-6) en aarde (vs7-14) worden opgeroepen om Jahweh te prijzen. In de laatste Psalm klinkt die oproep door en wordt alles wat adem heeft, elf keer met een koninklijk bevel opgeroepen om God te prijzen met muziekinstrumenten (Ps150:1-6).

Ps146-150 wordt omsloten door de uitroep 'Halleluja' (Hebr. *halélûjáh*) wat we kunnen vertalen met 'prijzen Jahweh' of 'loof Jahweh'. Deze Hebreeuwse uitdrukking vinden we alleen in het Bijbelboek Psalmen, waar het tweeëndertig keer voorkomt. Het is een liturgisch begrip dat enkel voorkomt aan het begin en slot van een Psalm, met als uitzondering Ps135:3. Daardoor wordt het in navolging van de Septuaginta in onze vertalingen niet vertaald.

Het boek van de lofprijs

'Lofprijzingen' (Hebr. *Təhilím*) is ook de Hebreeuwse naam van het Bijbelboek Psalmen geworden. Naast lofprijzingen, vinden we in de Psalmen ook klaagzangen en dankzeggingen. Zo staat de oriëntatie (lofzang) naast de desoriëntatie (klaagzang) en heroriëntatie (dankzegging). In het Grieks werd 'lofprijzingen' vertaald met *Psalmoi*,

---

¹L.C. Allen, 'הלל', *New International Dictionary of Old Testament Theology and Exegesis*, red. W.A. VanGemeren, Vol. I (Grand Rapids:Zondervan, 1997), 1035.

waarvan ons hedendaagse woord 'Psalmen' is afgeleid. De naamgeving van het Bijbelboek Psalmen blijft bijzonder als we beseffen dat het Hebreeuwse *təhilīm* enkel in het opschrift van Ps145 voorkomt. Deze lofprijs is aan het begin van het Psalmenboek vrijwel afwezig. De klaagzang staat daar centraal. Pas aan het einde van de Psalmen komt de lofprijs uitvoerig aan bod. Deze beweging van klaagzang naar lofprijs benadrukt de hoop die de Psalmisten koesteren. Een hoop die geuit wordt in Ps30:6b: 'met tranen slapen we 's avonds in, 's morgens staan we juichend op.'

De structuur van het loflied

Ondanks dat in de muziekkunst geen vastomlijnde wetten over lofliederen heersen, ontdekken we toch enkele kenmerken van de lofliederen in de Psalmen. Het Bijbelse loflied bestaat meestal uit drie gedeelten. Het begint met een oproep om samen de Psalmist te volgen in de lofprijs, bestaat uit een centrum waarin de reden van de lofprijs wordt genoemd (persoon/daden), en sluit met een geloofsgetuigenis of uitnodiging om verder te gaan in de lofprijs. Het meest duidelijk is deze driedeling in Ps117, de kortste van alle Psalmen:

oproep Loof Jahweh, alle volken, prijs hem, alle naties:

centrum zijn liefde voor ons is overstelpend, eeuwig duurt de trouw van Jahweh.

afsluiting Halleluja!

Lofprijs uit het hart

In de Bijbel en in ons dagelijkse leven valt op dat het geven van lof hardop dient te gebeuren: 'Prijs, o volken, onze God, laat luid uw lof weerklinken' (Ps66:8). Lofprijzing is niet mogelijk met de mond dicht en een onbewogen lichaam. Aan de andere kant dienen we ook voorzichtig te zijn met een te grote nadruk op de emotionaliteit. De lofprijs mag niet primair afhankelijk worden gemaakt van onze gevoelens en verlangens. Ze dient afhankelijk te zijn van onze wil en niet van onze emoties:² 'Weemoed vervult mijn ziel nu ik mij herinner hoe ik meeliep in een dichte stoet en optrok naar het huis van God – een feestende menigte, juichend en lovend. Wat ben je bedroefd, mijn ziel, en onrustig in mij. Vestig je hoop op God, eens zal ik hem weer loven, mijn God die mij ziet en redt' (Ps42:5-6).

Het is niet de bedoeling dat we onszelf met Gods zegeningen versieren. Onze status staat in dienst van de verbreiding van Gods goede naam naar buiten toe. We zijn verlost om de weldaden van onze Heer bekend te maken. We verkondigen zijn goede karakter en wonderbare daden. Hiervoor heeft Hij ons geroepen uit de duisternis tot zijn wonderbare licht, om vrijwillig Gods heerlijkheid zichtbaar te maken en over deze heerlijkheid te vertellen (Hd2:11; Js43:21). De vergelijking tussen duisternis en licht die de apostel Petrus in deze tekst maakt, vinden we diverse keren terug in het Oude en het Nieuwe Testament (Sp2:13; Js9:1; Hd26:18; 2Ko4:6; Ef5:8). Er is een duidelijk scheiding tussen beiden. En die scheiding is ook zichtbaar tussen de verlost en de niet-verlost; de gelovigen en de niet-gelovigen. We horen niet meer bij die duisternis, maar zijn het licht dat de heerlijkheid van God uitstraalt. Zo zijn we geroepen om Gods licht te reflecteren, in ons gehele leven. Een leven dat doordrongen is van een hemelse lofprijs.

2B. Sorge, *Ontdekkingstocht naar Aanbidding* (Ommen:Kingdom Ministries, 2003), 10.